

Generaldirektoratet för kommunikation
ENHETEN FÖR OPINIONSUNDERSÖKNINGAR

Bryssel, den 15/10/2008

KLIMATFÖRÄNDRINGEN

Särskild Eurobarometer (EB 69) våren 2008 – Undersökning EP/EU Sammanfattning

I. Terminologisk fråga

Ett tydligt drag i denna undersökning var att begreppen ”klimatförändring” och ”global uppvärmning” uppfattades lika av de tillfrågade.

Olika formulering till olika svarsgrupper: Två frågor ställdes till den första halvan av svarsgruppen då termen ”global uppvärmning” användes. Samma frågor ställdes till den andra hälften med uttrycket ”klimatförändring” i stället. Resultaten av dessa frågor visade ingen nämnvärd skillnad. Det verkar som om **de svarande upplevde att de båda uttrycken har samma betydelse** och kan användas utan åtskillnad.

II. Synen på klimatförändringen

62 procent av dem som svarade ansåg att **klimatförändringen** var **det allvarligaste problemet** i världen just nu. Det kom på andra plats, **strax efter fattigdomen** som upplevdes som det allvarligaste problemet av **68 procent** av de tillfrågade.

Skillnader mellan olika länder:

- Klimatförändringen upplevdes som ett allvarligt problem av **en absolut majoritet av medlemsstaterna**, men inte av Italien och Portugal (47 procent) eller Tjeckien (45 procent).
- På frågor om hur allvarligt problemet är svarade **tre av fyra** (75 procent) att klimatförändringen är ett **mycket allvarligt** problem. De nederländska svarande (26 procent) och estländska och brittiska (23 procent för båda länderna) ansåg till största delen att problemet är **medelallvarligt**.

Skillnader mellan olika befolkningsgrupper:

- Ju **yngre** svarande, desto större var tendensen att se klimatförändringen som det allvarligaste problemet i världen just nu. **67 procent av 15–24-åringarna** ansåg att så är fallet.
- Bland svarande med **högre utbildning** (de som hade fortsatt att studera fram till eller efter 20 års ålder) ansåg **67 procent** att klimatförändringen är det allvarligaste problemet. Bland **studerande** var siffran **69 procent**.
- Däremot fanns ingen stor skillnad mellan män och kvinnor i denna fråga (**64 procent av männen** och **60 procent av kvinnorna** tyckte att klimatförändringen är det allvarligaste problemet).

III. Information

Mer än hälften av EU-medborgarna ansåg sig ganska välinformerade om klimatförändringen, men det var ändå **ganska många som ansåg sig dåligt informerade**.

	<i>Välinformerade</i>	<i>Dåligt informerade</i>
<i>Klimatförändringens orsaker</i>	56 procent varav 9 procent mycket välinformerade	41 procent varav 9 procent mycket dåligt informerade
<i>Klimatförändringens följder</i>	56 procent varav 9 procent mycket välinformerade	41 procent varav 9 procent mycket dåligt informerade
<i>Sätt att bekämpa klimatförändringen</i>	52 procent varav 8 procent mycket välinformerade	45 procent varav 10 procent mycket dåligt informerade

På nationell nivå:

- För alla kontrollerade variabler (orsaker, följder, åtgärder) kom de medborgare som uppgav att de var **mest välinformerade** från Sverige, Nederländerna, Danmark och Finland (71 till 88 procent av deltagarna uppgav att de var mycket eller ganska välinformerade om de tre variablerna).
- De medborgare som uppgav att de var **sämst informerade** avseende samma variabler kom från Portugal, Tjeckien, Litauen, Bulgarien och Rumänien (58 till 69 procent var mycket eller ganska dåligt informerade om de tre variablerna).

Skillnaderna mellan befolkningsgrupper i fråga om information speglar skillnaderna i synen på klimatförändringen:

- Personer mellan **15 och 24 år** ligger i täten bland EU-medborgarna som uppgav att de är **mycket välinformerade** om klimatförändringen (13 procent mycket

välinformerade om både orsaker och följder, 11 procent mycket välinformerade om åtgärder för att bekämpa klimatförändringen).

➤ **Utbildningsnivån viktig även här:**

– Fler än två av tre deltagare som hade studerat vidare efter 19 års ålder uppgav sig vara välinformerade **om hur klimatförändringen kan bekämpas (67 procent)**. Siffran var **37 procent** för dem som inte hade studerat vidare efter 15 års ålder. Det går också att konstatera att bland de **lägst utbildade uppgav en av fem att de inte var informerade alls i frågan (19 procent)**.

➤ Skillnaden i informationsnivå är däremot mindre tydlig mellan män och kvinnor; de senare (52 procent) uppgav sig vara något mindre välinformerade än männen (62 procent).

IV. Att bekämpa klimatförändringen

Vem?

De flesta EU-medborgare ansåg att vare sig **industrin, regeringarna, medborgarna eller EU** gör tillräckligt för att bekämpa klimatförändringen. Hela **tre av fyra kritiserade industrin mest (76 procent)**.

Det framgick också att åtgärder från EU upplevdes lite annorlunda jämfört med andra aktörers åtgärder: EU:s åtgärder var de mest erkända (25 procent), men de som svarade "Jag vet inte" var också ganska många (14 procent).

	<i>Industri</i>	<i>Medborgare</i>	<i>Regering (nationen)</i>	<i>EU</i>
<i>Gör mycket</i>	2 procent	2 procent	4 procent	3 procent
<i>Gör tillräckligt</i>	14 procent	23 procent	24 procent	25 procent
<i>Gör inte tillräckligt</i>	76 procent	67 procent	64 procent	58 procent
<i>Vet inte</i>	8 procent	8 procent	8 procent	14 procent

Synen på medborgarnas ansvar stod i viss mån i proportion till hur allvarlig klimatförändringen upplevdes vara:

- Bland de 75 procent EU-medborgare som ansåg att klimatförändringen är ett mycket allvarligt problem ansåg **74 procent** att **medborgarna inte gör tillräckligt**.
- Bland de 15 procent EU-medborgare som ansåg att klimatförändringen är ett ganska allvarligt problem ansåg **55 procent** att **medborgarna inte gör tillräckligt**.
- Bland de 7 procent EU-medborgare som ansåg att klimatförändringen inte är ett allvarligt problem ansåg **39 procent** att **medborgarna inte gör tillräckligt**.

Hur?

61 procent av EU-medborgarna uppgav att de **personligen hade vidtagit åtgärder** för att bekämpa klimatförändringen.

– Fyra prioriteringar i samband med hemmet och den dagliga konsumtionen

De fyra oftast nämnda åtgärderna var: **källsortering** (76 procent), **minskad energikonsumtion** i bostaden (64 procent), **minskad vattenkonsumtion** i bostaden (55 procent) och **minskad konsumtion av engångsprodukter** (40 procent).

De fyra främsta åtgärderna är i grunden besparingsåtgärder: de är lätta att genomföra, de kostar inget och de sparar pengar.

Annat beteende som hängde samman med konsumtionen var köp av lokala produkter och säsongprodukter (27 procent).

– Avsevärda insatser i fråga om transportmedlen

Den ändrade användningen av transportmedel börjar också märkas, men i mindre utsträckning.

Det flesta väljer ett miljövänligt transportmedel (28 procent), använder bilen i mindre utsträckning (25 procent) eller köper en mindre förorenande bil (18 procent). De som undviker att flyga under korta sträckor är ännu färre (12 procent).

– Ännu en insats för en diversifierad energiförsörjning

På detta område, där investeringar spelar en stor roll, har endast 8 procent bytt till en grönare energileverantör, och 5 procent sade sig kunna byta till anläggningar som producerar förnybar energi.

Det framgick även att svarande som uppgav att de vidtar åtgärder kände sig **välinformerade** om orsaker, följder och åtgärder för att bekämpa klimatförändringen¹.

Varför?

Av de **61 procent** av EU-medborgarna som uppgav att de **personligen hade vidtagit åtgärder** för att bekämpa klimatförändringen

- ansåg 63 procent att det skulle få en verklig effekt på klimatförändringen om alla ansträngde sig,

¹ Av dem som personligen vidtagit åtgärder

- uppgav 73 procent att de var informerade om orsakerna till klimatförändringen,
- uppgav 72 procent att de var informerade om klimatförändringens följder,
- uppgav 75 procent att de var informerade om hur klimatförändringen kan bekämpas.

- ansåg 61 procent att det var deras medborgerliga plikt,
- uppgav 52 procent att de var bekymrade över den värld som de lämnar efter sig till kommande generationer,
- uppgav 25 procent att åtgärderna gör att man sparar pengar.

Men bland de **31 procent** som hade uppgett att de **inte vidtar några åtgärder** för att bekämpa klimatförändringen

- ansåg 42 procent att det var regeringarnas, företagens och industrins sak att ändra beteende, inte medborgarnas,
- uppgav 34 procent att de inte visste vilka åtgärder de kunde vidta för att bekämpa klimatförändringen,
- ansåg 26 procent att det inte skulle få någon verklig effekt på klimatförändringen om de ändrade sitt beteende,
- ansåg 15 procent att åtgärderna var för dyra.

Slutligen **svarade 44 procent av alla tillfrågade jakande** på frågan om de var **beredda att betala mer** för att bekämpa klimatförändringen. 30 procent var inte beredda att betala mer, medan 26 procent inte svarade.

På nationell nivå:

- I Danmark och Grekland var sju av tio medborgare beredda att betala mer för grön energi (72 respektive 71 procent). I Nederländerna, Slovenien och Sverige var det två av tre (68 procent).
- I Portugal, Malta, Bulgarien och Rumänien var motsvarande siffra knappt tre av tio (26, 27, 27 respektive 29 procent).

På demografisk nivå:

De som uppgav att de var beredda att betala mer var oftast män, högutbildade, tjänstemän i ledande ställning, de som ansåg att klimatförändringen är ett allvarligt problem och de som uppgav att de var informerade om hur klimatförändringen kan bekämpas. Ungdomar var beredda att betala mer i högre grad än personer över 55 år.